Barth Benedek plébános: Figyelmeztetni kellene a felsőbbséget, hogy ne akadékoskodjék folyton s ne álljon utjába a teremtő munkának

Egyébként a legutolsó megyegyülésen kifejezésre juttatott optimizmus hangján folytatta tovább az alispán, hogy örvendetesen látja, hogy a helyzet javul s a gazdák maguk is bizonyos bizakodással néznek a jövő elé. Enyhült a feszült hangulat is, ami persze összefüggésben van a mezei munkák megindulásával. A tél azért kelemetlen, mert a falvakban nem lévén az embereknek dolguk, összejöttek és egymás izgatták egyszerü értelmü politizálásaikkal. A falvakban is biznak most az emberek, hogy a kormány a földteherrendezési javaslattal megtalálta a modját, hogy a gazdákon segitsen. A krizisen mindenesetre tul vagyunk, bár olyan krizisről, ami pusztulással jár együtt, itt soha nem volt szó.

Április 21—25-ig tartott Rómában a „Hangversenyrendezők Nemzetközi Szövetsége" világkongresszusa.

A bajai Liszt Ferenc-Kört Éber Sándor festőművész képviselte.

A mult év október havának végén zajlott le Budapesten a „Hangversenyrendezők Nemzetközi Szövetségének" I. világkongresszusa.

Egyik határozata alapján az idén Rómában tartották meg a II. világkongresszust, amelyen hazánkat a kultuszkormány képviseletében Kun Imre, a „Városok Kulturális Szövetsége" nevében dr. Kürthy Sándor, a „Debreceni Zenekedvelők Köré"-nek elnöke, a Bajai Liszt Ferenc-Kör nevében pedig az éppen Rómában tartózkodó Éber Sándor festőművész (aki most festi Zichy Gyula gróf kalocsai érsek megbizásából a pápa Őszentsége arcképét) vett részt.

Április 21-én Róma kormányzója a kormányzói palotában megnyitotta a kongresszus ülését, utána Balbinó Giuliano olasz kultuszminiszter beszélt, majd San Martinó gróf, a kongresszus elnöke. Utóbbi neve nálunk ismert, hiszen bácskai földbirtokos és a Liszt Ferenc-Kör tagja. Ő adott a város megtekintése után a Santa Cecilia Akadémián bankettet a kongresszusi tagok részére. Április 22-én d. e. szakosztályülések, d. u. a S. Cecilia Akadémián hangverseny, este operai díszelőadás fiatal művészek fiatal szerzeményeivel. Április 23-án d. u. Róma kormányzója teát adott, este zenekari hangverseny az Augusteumban Molináry vezénylete mellett. Április 24-én d. u. hangverseny az Akadémiában, 6 órakor a Szépmüvészeti Muzeum teája; este a római amerikai akadémia fogadó-estélye. Április 25-én d. e. záróülés, d. u. a kultuszminiszter fogadása a Villa d'Estében.

A szakosztályok ülésén Kun Imre, a Világkongresszusnak ügyvezető igazgatója a következő javaslatot tette: Tárgy: Nemzetközi versenyek instrumentálista művészek (zongora, hegedü, cselló) részére.

A kongresszus beható vita után azzal a módositással fogadta el a javaslatot, hogy nemcsak az előadó művészeket, hanem a zeneszerzőket is (a legjobb szerzeményeket) jutalmazni fogják. A jövő évben valószinüleg Budapesten lesz az első ilyen irányu nemzetközi verseny.

A magyar kiküldöttek el vannak ragadtatva a tapasztaltakról és arról, hogy különösen a magyarokat milyen kitüntető figyelmességgel és melegséggel fogadták Rómában.

Örömmel látjuk, hogy a magyarok e téren is vezetőszerepet nyertek és a magyar-olasz művészek barátsága csak még jobban fogja elmélyiteni a két ország közötti baráti kapcsolatokat. Gratulálunk két bajai földinknek római szerepléséhez és sikereihez.

Az érsekcsanádi tantestület is a bajai pedagogiai szemináriumokat hallgatja.

Rövidesen kiirják a versenytárgyalást a Szeremlei-utcai óvóda, a Frórián és Szent Antal-utcai, valamint a Kiscsávolyi és Vöröskereszt-téri iskolák épületei büvitési munkálataira.

A városi közigazgatási bizottság ülésén Rusztek Károly kir. tanfelügyelő jelentette, hogy a mult hónapban megtartották Baján a folyó tanévi 7. pedagógiai szemináriumi előadást. A szemináriumi előadáson a bajai és a Baja környékéhez tartozó tanitóság csaknem teljes számban megjelent. És mert az érsekcsanádi tantestület azon kérelme, hogy ők is a bajai pedagógiai szemináriumi előadásokra hivassanak be, illetékes helyen meghallgatást nyert, már a mult hónapi előadáson Érsekcsanád község tanitósága is részt vett.

A mult és a folyó tanévben megtartott pedagógiai szemináriumi előadásoknak legfőbb céljuk a népiskolai uj tanterv szellemének a megismertetése és az ezen uj tanitási irányzatnak a gyakorlati bemutatása volt. A népiskola tanitási anyagának minden tárgyköréből mutattak be az előadók különböző osztályokban mintatanitásokat és kapcsolatosan ismertették minden tantárgy tanitásánál követendő módszeres eljárást.

A mult hónapban végzett iskolalátogatások kapcsán, a szemináriumi előadások munkáló hatása minden iskolában, minden tanitó tanitásában és minden tanuló tudásában máris örvendetesen megállapitható. A jövő tanévi szemináriumi előadások további feladata az eddigi eredmények elmélyitése, fokozása és az leend, hogy ezek a pedagógiai szemináriumok az annyira szükséges tanitói továbbképzésnek legyenek a szervei és mint ilyenek, a tanitóság továbbképzését szolgálják és biztositsák.

A bajai községi óvódai és állami iskolai épitkezések a mult hónapban tovább folytak a Damjanich, a Madách, a Fehérló, a Kinizsi-utcai és a Kiscsávolyi ovodák, továbbá a belvárosi és a II. sz. tanyai iskolák épületeinél. Az óvódai épületek és a tanyai iskola épitkezésének befejezése junius hó, a belvárosi áll. iskoláé augusztus hó folyamán remélhető.

Készen vannak már a Szeremlei-utcai községi óvóda, a Florián és Szt. Antal utcai, a Kiscsávolyi és Vöröskereszttéri állami iskolák épületének kibóvitési tervezetei és költségelőirányzatai is ugy, hogy ezen épitkezésekre a kiirások a napokban megtörténnek. Intézkedés történt, aziránt, hogy a Florián és a Szt. Antal utcai iskolákban a tanitás anyaga ugy osztassék be, hogy a tanév május hó végén már befejeződik.

A megyei közigazgatási bizottsági ülésén Rusztek Károly tanfelügyelő a Bácsalmáson tartott pedagógiai szemináriumi előadással kapcsolatban ugyanazon konkluziókat vonta le, mint a bajai pedagógiai szemináriumi előadásnál.

Egyébként jelentette még, hogy áprilisban fizetéskiegészitő államsegélyt utalványoztak ki Vargha Matild bátmonostori rk. helyettes tanitónőnek Hornschwéger Ede csátaljai, Schilling Antal katymári rk. segédtanitóknak Schnetzer Márta csátaljai segéd óvónőnek és Salamon Gyula bácsalmási rk. tanitó részére. Nyugdijazták Kochné Vojnits Matild dávodi rk. tanitónőt. A tanév megrövidítését engedélyezték, Borota, Csávoly és Tompa közégekben.

A kir. tanfelügyelőség meglátogatta április hónapban a madarasi rk. a jánoshalmai izr, a jánoshalma külterületi, a borota bel és külterületi iskolákat és a madarasi óvódát.

Meg akarják szüntetni a csonkamegyében a járási orvosi állásokat.

A kanyaró miatt ujabban ismét bezárták két hétre a jánoshalmai iskolákat és óvódákat.

A megyei közigazgatási bizottsági ülésen dr. Donhoffer Szilárd megyei tiszti főorvos a megye április havi egészségügyi helyzetét világitotta meg.

Áprilisban kanyaró lépett fel nagyobb mértékben s főleg azon községekben terjedtek, amelyek eddig meg voltak kimélve a torokgyiktól, Mélykuton, Jánoshalmán és Csikériáu igen sok járványos megbetegedés fordult elő, de a járvány elég enyhe lefolyásu volt.

A jánoshalmai iskolákat és óvódákat a sok ujabb járványos megbetegedés miatt ujabb két hétre bezárták.

A tiszti főorvos ezután a bácsalmási és jánoshalmai anya és csecsemővédő intézet müködéséről számolt be statisztikai adatokat terjesztve elő.

Majd rátért a tiszti főorvos jelentésének legérdekesebb pontjára. Most, hogy a bajai járási orvosi állás dr. Longauer Lajos nyugdijazásával megürült, a közigazgatás racionalizálásával kapcsolatban szó volt arról, hogy ezt a járási orvosi állást nem töltik be, sőt arról is szó van, hogy a másik két járásorvosi állást is leszanálják és az ellenőrzést a tiszti főorvossal végeztetnék, vagy pedig valamelyik megbizott községi orvossal.

Evvel kapcsolatban dr. Donhoffer Szilárd egy minden aprolékos szempontra is kiterjeszkedő elaboratumot olvasott fel az ülésen, amelyben a mostani helyzet fenntartását hozta javaslatba s a megye általános egészségügyi szempontjából kivánatosnak jelezte a járásorvosi állások fenntartását és betöltését.

A honvéd Romeó és a bunyevác Julia kalandos szerelme a szülők akarata ellenére.

Eluszkocsiztatta a leleményes bajai honvéd ideálját a hercegszántói bálból.

Az uszkocsiztatás régi békebeli romantikája, bár abba beleszólt már a modern büntetőjog is és leányrablásnak minősitett pár ilyen kedélyes aszszonyszerzési esetet, még mindig nem kopott ki. Ez történt az elmult napokban Hercegszántón is, amiről most nemcsak a megye határmenti községében, hanem Baján is sokat beszélnek. Csakhogy a leányszöktetés is alkalmazkodik a modern közlekedési eszközökhöz Valamikor kocsin történt a leányszöktetés, de ez ósdi, kezdetleges és lassu jármü. Azért ennél a leányszöktetésnél már bérautót használtak a szerelmesek, a terv kivitelében segitő barátok.

Az történt, hogy Mándity Julia 18 éves hercegszántói leányt (laknak Hercegszántón Dávodi-u 423 sz. a.) a szülei máshoz akarták kényszeriteni s nem engedték meg neki, hogy hozzámenjen az ideáljához, Filakovics István 22 éves hercegszántói fiatalemberhez, aki jelenleg katona s Baján a Zrinyi Miklós VII. gy. e. II.-ik zászlóalja 6-ik századának honvéde. Mandity szülei az esküvőt május 7-ikére tüzték ki egy hercegszántói legénnyel, aki a szülőknek tetszett, a szülők választotja volt s nem a szép fiatal Mandity Juliskáé. Legutóljára Mandity Julia bennt járt Baján az Alsóvárosi r. kath. Olvasókör borkostolóján és mulatságán, ahol reggelig táncolt ideáljával, Filákovity Istvánnal. Állitólag ekkor beszélték meg a kalandos leányszöktetést, illetve szökést is. Filákovity István május 3-án tiz napi szabadságot kért, hogy családi ügyeit és nősülését rendbehozza. Ezután Morovicz György hercegszántói születésü 21 éves bajai soffőr autóján kirobogott Hercegszántora több katona és civiltársával.

Hercegszántón éppen bál volt a Fontányi-féle vendéglőben s azon részt vett Mandity Julia is. Délután négy óra tájt Filakovity egyik barátja, a Dugality Márton 22 éves hercegszántói lakos a bálból kivezette Mandity Juliát a vendéglő előtt álló autóhoz, annak ajtaját kinyitották és a következő pillanatban önként minden kényszeritès nélkül beszállt az autóba Mandity Julia. Az autóban bennt ült még Filákovity István, a szerelmes szivü honvéd és katona meg civil barátai.

A fiatal szerelmesek szökését azonban észrevette a leány anyja, Mandity Józsefné is s amikor az autó indulásához berrgett, ott termett az autónál és

Bajai Cementárugyár.

BAJA.

Gyártelep: Világos-u. 8. (Állatvásártér.)
Iroda: Dr. Bajai Ernő, Haynald-utca 13. Telefon 225.

Ajánlja kitünő minőségü gyártmányait:

Mozaiklapokat, cementlapokat, cementcserepet, kutgyürüket, cementcsöveket *minden méretben,* **betonkerítéseket** *és mindenféle* **cementárut. — Mükömunkák** *szakszerü kivitelben.*

Állandó raktáron:

Uszódi dunakavics, portland-cement, műkőzuzalék, cementfesték.

Üzletáthelyezés.

Nagybecsü vevőim szives tudomására hozom, hogy üzletemet május 1-től kezdve a szemben lévő Reiter-féle házba, Mátyás kir. tér 1. sz. alá helyeztem át. — Uri divat műhelyemben az az eddiginél is olcsóbban, a legjobb anyagokkal és divat szövetekkel állok a közönség rendelkezésére.

Tisztelettel **Horváth Károly** uri szabó.

Baja, Mátyás kir. tér 1.

felkapaszkodott a lépcsőjére. A következő pillanatban az autó szélsebesen vágtatásba kezdett Baja felé. A szerelmeseknek és kísérőiknek, akik elősegitették a szökést, kellemetlen volt a leány anyjának jelenléte és ezért a községtől öt km-nyire megállt az autó és a visitó, jajveszékelő bunyevác aszszonyt letették az autóról. Mindez azon idő alatt történt, mialatt Mandity Juliának a szülők által kiválasztott vőlegénye, Deszecsár Marián átment Mohácsra, hogy tamburabandát fogadjon, amely a zenét szolgáltatta volna a tegnapi napon megtartani tervezett lakodalmon.

Morovicz György autója befutott Bajára délután öt óra után s a fiatalok itt Baján Kovacsev Márk Kálvária utca 18 szám alatti lakósnál szálltak meg, ahol azóta vidáman élnek. Estefelé azonban váratlan eset történt. Megérkezett a vonat Bajára Mándity Julia apja, az öreg Mandity József. Azonnal a rendőrségre sietett s feljelentette Filakovityot leányszöktetés illetve leányrablás miatt.

Dr. Dobó Árpád rendőrtanácsos, a bűnügyi osztály vezetője két rendőrrel sietett ki az apával együtt a Kálváriautca 18 szám alatti házba, ahol a fiatal pár fészket rakott.

Amint dr Dobó rendőrtanácsos belépett, Filakovity felugrott, szabályszerüen letisztelgett és bemutatkozott. Ezután a rendőrtanácsos kérdéseket intézett a fiatal Romeohoz és Juliához. Filakovity elmondotta, hogy ő nem szöktette meg a leányt, a leány pedig azt vallotta, hogy ő önként jött el, mert Filakovity felesége akar lenni s nem azé, akihez szülei erőltetni akarták. Nemcsak, hogy önként jött el, mondotta, de nem is akar visszamenni szüleihez, mert inkább elemészti magát, de nem lesz Deszecsár Mariannak a felesége.

Ezek után a rendőrség szerepe befejeződött. Bünügy nemtörtént. A rendőrség távozott és az öreg Mándity is nagy haraggal a szivében ugyancsak eloldalgott a fiatalok fészke vidékéről. De előbb még felkereste Morovicz György soffőrt és öt fenyegette meg, mert ő okozta az egész kalandot.

Ha épit, építsen fával égetett téglával, mert az

salétrommentes.

Hódfarkú és hornyolt cserép
Kuttégla
Hatsarkos járdatéglák
Mindeféle chamotte tégla.

Cementáruk

Egyszerű cementlapok
Diszes cementlapok
Mozaiklapok
Járdalapok
Kútgyűrűk
Cementcsövek
Cementvályúk
Lábazati kövek
Keresztek
Siremlékek
Sirbefedések
Sirkeretek
Esővizmedencék

Épitési anyagok

Ia Portland cement
Fehér cement
Ia Darabos mész
Kavics-homok
Cement festékek
Granitto
Csiszoló anyagok
Biber-Tricosal
Stuccatur nád
Elszigetelő lemez
Kátránypapir

Megrendeléseket felvesz

Grünhut és Társa
Grünhut Miksa Fiai
cég, telefon 111.
Polgár Gyula
Türr István-u. 5, telefon 234.
Gyári telefon 160.

HIREK.

A Léner hangversenyről.

Helyszüke miatt ma csak egészen röviden számolunk be a szezon egyik legszebb hangversenyéről, a Léner-vonósnégyes Kamarazeneestjéről.

Böröcz Piroska, egy fiatal bájos uri lány, valóban költői szárnyalásu megnyitójában üdvözölte a művészeket és megköszönte a bajai szegények nevében jóságukat. — Következett a hangverseny. A vonósnégyes Mozart, Schubert, Haydn remekművének kongeniális előadásával ismét teljesen meghóditotta közönségét, amely lelkes tapsokkal ünnepelte a világhirű hangversenyegyüttest, amely Tschaikovszky Adagiójával köszönte meg a sok-sok tapsot. A közönség egy gyönyörü est emlékével távozott. A nemes ügy, a bajai inségesek felsegélyezésére és a rendező Liszt Kör fáradozása nagyobb közönséget érdemelt volna meg.

—

No No Nanette.

Mindenki emlékezhet még arra a harcra, amely 2 fővárosi operett színház között dult, mert szinre akarták hozni No No Nanette filmet. A nagy háboruságnak az vetett véget, hogy az a nagy "Aufmachung" amivel a darabot kikellett volna hozni, olyan pénzbe került volna, amelyet egy színház sem tudott előteremteni.

Igy szinpadra nem hozhatták, de a Warner filmgyár megfilmesitette és a Ziegfield színház társulatával egy olyan nagyszabásu és látványos operettet csináltak, amely még nem volt vásznon Loo tagu zenekara, 80 görl részvételével a legjobb hangu énekeseket állitották sorompóba a sikerért amit elis érlek.

E gyönyörü filmet szombaton és vasárnap mutatja be az Uránia Sanfranciskói kaland cimü filmmek egy müsorban, e második filmnek az a szenzációja, hogy az élő müvésznők legszebbje a tüneményes Billie Dow játsza főszerepét, ugyanaz, aki annak idején a Sárga Liliom filmet vitte diadalra.

—

— **Előadás a Nemzeti Szállodában.** *Május 9-én, szombaton este fél 9 órai kezdettel a Nemzeti Szálloda nagytermében Novotny balettmester vezetésével szenzációs bemutató estét rendez egy világhirű tánccsoport. Szinre kerülnek balett, artisztikus és mozdulatmüvészeti táncok. Az estén közreműködik Bánhidy Ilona, a Rádió kedvelt müvésznője is, azonkivül Szabó Miklós koncerténekes. Vasárnap délelőtt 11 órakor ugyanott gyermek-matinét rendeznek gyermekszereplőkkel.*

— **Országos vásár Katymáron.** *A tavaszi országos állat és kirakodó vásárt Katymáron május 18-án tartják meg.*

— **Izr. Istentisztelet.** Ma pénteken délután az istentisztelet háromnegyed 7 órakor kezdődik.

— **Gazdát cserélt a kárpótlási vagyon.** A közigazgatási racionalizálással kapcsolatban keresztülvitték azt, hogy a tompa—kelebiai—csikériai kárpótlási vagyon felügyeletét elvették a belügyminisztériumtól és a földmivelésügyi minisztériumra bizták.

— **Megismétlik a Zétát.** A Szent Margit Leányklub vasárnap, május 10-én délután a Központi Szálloda szinháztermében megismétli a Zéta előadását, miután Gárdonyi Géza hrntörténelmi darabjának első előadása óriási hatást váltott ki.

— **Emésztési gyengeség,** vérszegénység, lesoványodás, sápadtság, mirigybetegségek, bőrkiütések, kelések, furunkulusok eseteiben a természetes **„Ferenc József"** keserűviz szabályozza a belek annyira fontos működését. Az orvosi tudomány számos vezérférfia meggyőződött arról, hogy a valódi **Ferenc József** viz hatása mindig kitünően beválik. A **Ferenc József** keserűviz gyógyszertárakban, drogériákban és füszerüzletekben kapható.

— **Kisgyülés és közgyülés a városnál.** *Baja városának kisgyülése május 11-én, hétfőn délután a rendes nagy gyülés pedig május 13-án, szerdán délután tartja rendes ülését. Mindkét ülés tárgysorozatának legfontosabb pontja a város háztartásának és a közüzemeknek háztartási zárószámadása.*

— **A magyaroszági román megszállás utosó akkordja.** *Muntean mérnök tartalékos főhadnagyként a magyarországi vörös uralom ellen inditott román hadjáratban s ez alkalommal egyik őrmesterével Szolnokon zsákmányoló körutra indult. Kifosztotta a Feszt Henrik szolnoki orvos lakását s az ott talált ingóságot, mint hadizsákmányt Erdélybe küldte. Egy Petresku nevezetü százados feljelentette Munteant, aki időközben a bukaresti rádió vezérigazgatója lett s most a "jó külsejü" vádlottat a kolozsvári hadbiróság 12 év multán a vád alól felmentette.*

— **A Nemzeti Kaszinó lyceális előadása.** *Folyó hó 9-én, szombaton esti 9 órai kezdettel a kaszinó helyiségében a kaszinó tagjai és azok családtagjai részére Menyhárt Antal honvéd főhadnagy szabadelőadást tart melynek tárgya: „Gázháboru és gázvédelem" Beléptidij nincsen.*

— **A gazdasági egyetem népszerüsitése.** A vármegyei közigazgatási bizottság ülésén Medveczky Károly gazd. főtan. napirenden kivül rámutatott arra, hogy az érthetetlen módon a napisajtóban ellenszenves hangon tárgyalt gazdasági főiskola propagálása érdekében felhivást kapott ő is a földmivelésügyi minisztériumtól és az OMGE-től. Miután a megye legközelebbi közgyülése csak ősszel lesz, holott a propaganda már most fontos volna, azért a közigazgatási bizottsági ülésén akarja megvilágitani ezt a kérdést. Elnöklő főispán javaslatára a legközelebbi közigazgatási bizottsági ülésen kerül erre a propagativ előadásra a sor.

— **A regős csoport előadása.** Szerdán este a Központi Szálloda szinháztermében szépszámu közönség előtt tartotta meg a honvédelmi minisztérium négy tagu kékattilás regős csoportja előadását. Nagy tetszést aratott Lugossy István tárogatójátéka és szavalata, Lantos Ferenc gitárjátéka, Kertay Ferenc és Lévay Béla ének és szavalatszámai, valamint a kvartett ének. A regős előadást végighallgatták a bajai leventék is.

— **Székrekedés** *különböző bajok okozója, ezért látszólag legártatlanabb dugulást sem szabad figyelmen kivül hagyni. Könnyebbülést, valamint rendszeres székletet biztosit a* **Darmol** *hashajtócsokoládé, mely enyhén és biztosan hajt és állandó használatnál sem ártalmas. Minden csomagon Darmol felirással. Utánzatokat és más csomagolást utasitson vissza.*

Egy régi politikus a felvidék lakosairól.

Szalavszky Gyula 85 éves régi magyar politikus interjut adott a prágai Magyar Hirlapnak, amelyben elmondja, hogy nagy érdeme a magyar tisztességnek az, hogy küzdve halad és önerejéből iparkodik állandósittani nemzeti jellegének a sulyát és ezzel egyidejüleg versenyt ébreszt a szlovák nemzetben is, hogy hasonló módon biztositsa fennállását. Amiddn a szlovenszkói magyar kisebbség a szlovákokkal való kooperációra törekszik, akkor, mondotta Szalavszky, csak hüségét fejezi azokhoz a hagyományokhoz, amelyek ezer éven át a magyarokat és szlovákokat egymáshoz füzték.

—

URÁNIA

Május 9-én, szombaton
d. u. 6 és fél 9-kor
május 10-én, vasárnap
d. u. fél 4, 6 és este fél 9-kor

2 napig lesz műsoron.

No No Nanette

Világhirü operette filmváltozat 10 felvonásban.

Főszerepben:

Alexander Gray és Bernice Clarie.

Kisérő filmje:

BILLIE DOVE
első hangos filmje:
A sanfranciskói kaland.
Szinmü 7 felvonásban.

Hiradó.

:—:

Laptulajdonos: Corvin-nyomda.

Hölgyek figyelmébe

„Dauerwellen"

már 10—15 P-ért lehet 6 hónapra szóló
tartósgépondolálást
csináltatni Baján
Kemény hölgyfodrásznál,
a berlini Henkel tartóshullámositógépek magyarországi vezérképviselőjénél.

3 szoba-fürdőszobás lakás
kerestetik. — Cim a kiadóban.